

Шматуха В.С., студент

Денисенко М.П., д.е.н., професор

Київський національний університет технологій та дизайну

ЯКІСТЬ ТА ДОСТУПНІСТЬ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ ТА ПРОЦЕС ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ

Рівень розвитку освітніх систем, який досягнутий сьогодні в розвинутих країнах світу, є вагомим чинником їх інтелектуального, економічного, соціального, науково-технічного, інноваційно-технологічного і культурного розвитку, який значною мірою забезпечує цим країнам стабільність й еволюційний характер розвитку, дозволяє удосконалити життєустрій, поглиблювати демократичні процеси, поступово підвищувати духовний і матеріальний рівень мирного, творчого життя населення – головної мети прогресивного розвитку людини і суспільства [1].

Проблема інтеграції системи освіти України у світовий, у першу чергу Європейський, освітній простір обумовлена самим життям, стратегічною політикою України на інтеграцію в Європейське і світове співтовариство.

У рекомендаціях парламентських слухань про взаємовідносини та співробітництво України з Європейським Союзом (ЄС) від 28 листопада 2002 року зазначено, що:

- реалізація курсу на європейську інтеграцію України є невід'ємним елементом внутрішніх реформ, спрямованих на економічне зростання, підвищення рівня життя народу, розвиток демократії, становлення громадянського суспільства, забезпечення гарантій верховенства права, свободи слова, захист прав і свобод людини, зміцнення національної безпеки;
- поглиблення співробітництва з ЄС – це важливий елемент зміцнення стабільності та безпеки на Європейському континенті;

- курс на поглиблення співробітництва України з ЄС стимулюватиме проведення внутрішніх економічних і політичних реформ, сприятиме суспільному прогресу та розбудові соціально орієнтованої економіки України [1].

Головним стратегічним завданням розвитку вищої освіти України на сучасному етапі є інтеграція вищої освіти України до європейської освітньої системи в умовах приєднання до Болонського процесу, запобігаючи можливим складнощам і враховуючи перспективи цього прогресивного процесу, узгоджуючи та поєднуючи національні компоненти вищої освіти з вимогами Болонської декларації задля створення єдиної зони європейської вищої освіти.

Підписання Україною Болонської декларації, спрямованої на структурне реформування національних систем вищої освіти й створення єдиного європейського освітньо-наукового простору, відкриває один з напрямів інтеграції України в Європу. Нам надається реальна можливість отримати рівноправний статус у європейському освітньому просторі, який визначає розвиток нашої країни на ціле покоління вперед. Участь вищої освіти України в болонських перетвореннях має бути спрямована на її перспективний розвиток і набуття нових європейських ознак[1].

Для учасників які приєдналися до Болонського процесу раніше 2010 року були поставлені цілі, досягнення яких очікується до 2020 року:

- побудова європейської зони вищої освіти, як ключового напрямку розвитку мобільності громадян з можливістю працевлаштування;
- формування та зміцнення інтелектуального, культурного, соціального і науково-технічного потенціалу Європи; підвищення престижності у світі європейської вищої школи;
- забезпечення конкурентоспроможності європейських вишів з іншими системами освіти в боротьбі за студентів, гроші, вплив; досягнення більшої сумісності та порівнянності національних систем вищої освіти, підвищення якості освіти;

- підвищення центральної ролі університетів у розвитку європейських культурних цінностей, в якій університети розглядаються як носії європейської свідомості[2].

Згідно з принципами Болонської декларації первинна відповідальність за якість одержуваних знань, умінь і навичок лежить на кожному навчальному закладі, а отже, саме ВНЗ, а в ньому – факультет, в складі якого кафедра й окремих викладач несуть персональну відповідальність разом зі студентами за свою дисципліну та рівень її засвоєння. Так що все визначають зміст та форми і методи навчання, їх вибір, модернізація і вдосконалення. Перехід на кредитно-модульну систему навчання, за Болонською декларацією, дозволяє максимально якісно засвоювати навчальний матеріал за мінімальний термін, використовуючи структурно-логічний виклад найскладніших і найважливіших елементів знань логічними частинами – модулями[3].

До психолого-педагогічного забезпечення модульної технології навчання належать:

- складання модульних навчальних програм і модульного планування;
- модульний розподіл навчальних дисциплін та визначення оптимального часу на засвоєння кожного модуля;
- підготовка модульних посібників й підручників;
- визначення системи контрольних параметрів з кожної навчальної дисципліни;
- напрацювання матеріалів для проведення контролю та оцінювання за допомогою комп'ютерних технологій;
- і що дуже важливо – роз'яснення цієї системи серед студентів, особливо першокурсників, в цьому випадку, важливу роль мають відігравати не лише викладачі, а й куратори груп [4].

Особливого значення при кредитно-модульній системі набуває організація самостійної роботи студентів яка пов'язана з творчим використанням набутих студентами знань та забезпечення їх необхідною навчально-методичною літературою.

Кредитна система, з одного боку дає змогу максимально демократизувати та індивідуалізувати навчальний процес, а з іншого – зобов'язує якісно засвоювати зміст вищої освіти й тим самим забезпечити визнання результатів навчання різними навчальними закладами і країнами[4].

Висновок: інтеграція української вищої освіти у європейський та світовий освітній простір можлива лише за умов реформування та модернізації підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах країни в контексті Болонського процесу. Якщо в результаті таких дій рівень вищої освіти в Україні підвищиться, а мусить бути тільки так і не інакше – це буде вагомим внеском національної вищої школи в перспективне майбутнє нашого суспільства та сприятиме визнанню держави Україна серед рівноправних членів Європейського Союзу [4].

Список використаної літератури

1. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За редакцією В.Г. Кременя / М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабін. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384с.

2. Стаття: «Болонський процес.» [Електронний ресурс]: <http://vnz.org.ua/bolonskyj-protses>;

3. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Ч.3. (Досвід ТНПУ ім.В.Гнатюка) / За ред.В.В. Грубінка. – Тернопіль: Вид.ТНПУ ім.В.Гнатюка, 2005.-С.207.

4. к.п.н. Ципко В. В. «Вища освіта України у процесі інтеграції до європейської освітньої системи» Ципко В. В. [Електронний ресурс]: http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2010/Pedagogica/53660.doc.htm